

Briselē, 20.7.2022.
C(2022) 5342 final

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Grozījums krīzes pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pēc Krievijas agresijas pret Ukrainu

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

Grozījums krīzes pagaidu regulējumā valsts atbalsta pasākumiem, ar ko atbalsta ekonomiku pēc Krievijas agresijas pret Ukrainu

1. IEVADS

1. Komisija 2022. gada 23. martā pieņēma krīzes pagaidu regulējumu.
2. Krīzes pagaidu regulējuma mērķis ir ļaut dalībvalstīm novērst likviditātes trūkumu, ar ko saskaras tie uzņēmumi, kurus tieši vai netieši skar nopietnie ekonomikas traucējumi, ko izraisījusi Krievijas militārā agresija pret Ukrainu, ES vai tās starptautisko partneru noteiktie ierobežojošie pasākumi (sankcijas) un ekonomikas pretpasākumi, ko veikusi, piemēram, Krievija.
3. Komisija uzskata, ka ir jāpielāgo krīzes pagaidu regulējumā paredzētie pasākumi, ņemot vērā Krievijas ieilgušo militāro agresiju un pastiprinošo tiešo un netiešo ietekmi uz Savienības ekonomiku kopumā un visu dalībvalstu tautsaimniecībām.
4. Komisija ir apspriedusies ar dalībvalstīm par to viedokli attiecībā uz konkrētām vajadzībām, kas jārisina, ņemot vērā sesto sankciju paketi¹, centienus samazināt atkarību no Krievijas naftas un plāna *REPowerEU*² mērķus.
5. Pirmkārt, Komisija uzskata, ka atbalsta maksimālās summas saskaņā ar krīzes pagaidu regulējuma 2.1. iedaļu būtu jāpalielina, lai ņemtu vērā joprojām pastāvošos ekonomiskos traucējumus un pieaugošās makroekonomiskās sekas, ko rada turpmāka un ieilgusi enerģijas izmaksu palielināšanās, gāzes piegādes

¹ Padomes Īstenošanas regula (ES) 2022/876 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko īsteno 8.a panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 1. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/877 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 11. lpp.); Padomes Īstenošanas regula (ES) 2022/878 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 15. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/879 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 153, 3.6.2022., 53. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/880 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 75. lpp.); Padomes Īstenošanas lēmums (KĀDP) 2022/881 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko īsteno Lēmumu 2012/642/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 77. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/882 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Lēmumu 2012/642/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 88. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/883 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 92. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/884 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 153, 3.6.2022., 128. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/885 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 139. lpp.).

² COM(2022)230 final, 18.5.2022.

nepietiekamības palielināšanās un nedrošība par tās pieejamību nākotnē, kā arī Savienības vai tās starptautisko partneru pieņemto papildu sankciju tiešā un netiešā ietekme.

6. Otrkārt, Komisija uzskata, ka krīzes pagaidu regulējuma 2.4. iedaļā ir vajadzīgi daži pielāgojumi, lai uzlabotu tā efektīvu īstenošanu. Turklāt Komisija uzskata, ka saskaņā ar minēto iedaļu piešķirtajam atbalstam vajadzētu būt ierobežotam, lai izvairītos no stimuliem palielināt enerģijas un gāzes patēriņu, kas saasinātu pašreizējo gāzes nepietiekamību.
7. Treškārt, Komisija uzskata, ka dalībvalstīm, iespējams, būs jāveic papildu pasākumi saskaņā ar plānu *REPowerEU*, lai paātrinātu vai veicinātu ieguldījumus atjaunīgajos energoresursos (saules, vēja un ģeotermālajā enerģijā), biogāzē un biometānā no organiskajiem atkritumiem un atliekām, atjaunīgajā ūdeņradī, uzkrāšanā un atjaunīgajā siltumenerģijā.
8. Ceturtkārt, Komisija uzskata, ka dalībvalstīm, iespējams, būs jāveic papildu pasākumi, lai paātrinātu energoapgādes diversifikāciju un samazinātu atkarību no importēta fosilā kurināmā, atbalstot dekarbonizācijas pasākumus.
9. Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka papildus atbalsta pasākumiem, kas atļauti saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, un esošajām iespējām saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu ir arī svarīgi paātrināt atjaunīgo energoresursu enerģijas, uzkrāšanas un atjaunīgās siltumenerģijas ieviešanu ar nolūku īstenot *REPowerEU* plānu un dekarbonizēt rūpnieciskās ražošanas procesus, izmantojot elektrifikāciju un/vai atjaunīgā un dažu veidu elektroūdeņraža izmantošanu un energoefektivitātes pasākumus. Tādējādi šajā paziņojumā ir izklāstīti nosacījumi, kuru izpildes gadījumā Komisija šādus pasākumus uzskatīs par saderīgiem ar iekšējo tirgu atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Šajā nolūkā krīzes pagaidu regulējumā tiks ieviestas divas jaunas iedaļas (2.5. un 2.6. iedaļa).
10. Papildus ierosinātajiem grozījumiem Komisija atgādina, ka dalībvalstis var piešķirt atbalstu, lai segtu pašreizējās krīzes skarto uzņēmumu likviditātes vajadzības saskaņā ar krīzes pagaidu regulējuma esošo 2.1., 2.2. un 2.3. iedaļu. Ieguldījumu izmaksas, piemēram, ražošanas iekārtas vai materiāli, kas vajadzīgi, lai īstenotu *REPowerEU* mērķus, var tikt atbalstītas ar subsidētiem aizdevumiem vai garantijām saskaņā ar krīzes pagaidu regulējuma 2.2. un 2.3. iedaļu.

2. KRĪZES PAGAUDU REGULĒJUMA GROZĪJUMI

11. Komisija no 2022. gada 20. jūlija piemēros šādus grozījumus krīzes pagaidu regulējumā.

12. Iekļauj šādu 14.a punktu:

“14.a Padome 2022. gada 3. jūnijā pieņēma sesto sankciju paketi*, ņemot vērā, ka Krievijas agresīvais karš pret Ukrainu turpinās un ka Baltkrievija to atbalsta, kā arī ņemot vērā to, ka ir ziņots par Krievijas bruņoto spēku pastrādātajām zvērībām. Šajā paketē ietilpst: 1) aizliegums importēt no Krievijas jēlnaftu un naftas pārstrādes produktus (ar ierobežotiem izņēmumiem); 2) *SWIFT* aizliegums vēl trim Krievijas bankām un vienai Baltkrievijas bankai un 3) vēl trīs Krievijas valstij piederošu mediju kanālu apraides pārtraukšana Savienībā. Savienība arī pieņēma sankcijas pret

vēl 65 personām un 18 vienībām. To vidū ir personas, kuras ir atbildīgas par Bučā un Mariupolē pastrādātajām zvērībām.

*Padomes Īstenošanas regula (ES) 2022/876 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko īsteno 8.a panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 1. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/877 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 11. lpp.); Padomes Īstenošanas regula (ES) 2022/878 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru īsteno Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 15. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/879 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 153, 3.6.2022., 53. lpp.); Padomes Regula (ES) 2022/880 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 269/2014 par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 75. lpp.); Padomes Īstenošanas lēmums (KĀDP) 2022/881 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko īsteno Lēmumu 2012/642/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 77. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/882 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Lēmumu 2012/642/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (OV L 153, 3.6.2022., 88. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/883 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 92. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/884 (2022. gada 3. jūnijs), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 153, 3.6.2022., 128. lpp.); Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/885 (2022. gada 3. jūnijs), ar kuru groza Lēmumu 2014/145/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem attiecībā uz darbībām, ar ko tiek grauta vai apdraudēta Ukrainas teritoriālā integritāte, suverenitāte un neatkarība (OV L 153, 3.6.2022., 139. lpp.).”

13. Regulējuma 19. punktu aizstāj ar šādu:

“19. Paziņojumā *REPowerEU* ir ietverti turpmāki norādījumi un aprakstītas jaunas darbības, kuru mērķis ir palielināt zaļās enerģijas ražošanu, dažādot piegādes un samazināt pieprasījumu, tai skaitā sagatavošanās pasākumi 2022.–2023. gada ziemai. Plānā *REPowerEU** ir iekļauti pasākumi, kuru mērķis ir samazināt Savienības atkarību no Krievijas fosilā kurināmā, paātrinot zaļo pārkārtošanos, ieguldot energoefektivitātē un diversificējot energoapgādi. Zaļās pārkārtošanās paātrināšana samazinās emisijas, samazinās atkarību no importēta fosilā kurināmā un aizsargās pret cenu pieaugumu. Augstās enerģijas cenas arī atspoguļo piegāžu nepietiekamību īstermiņā, kas ietekmē vispārējo cenu līmeni. Tāpēc īstermiņā varētu būt vajadzīgs pagaidu atbalsts, lai palīdzētu uzņēmumiem, kuriem pašreizējā krīzes situācija radītu īpaši smagas īstermiņa sekas.

*COM(2022)230 final, 18.5.2022.”

14. Iekļauj šādu 25.a punktu:

“25.a Kaitējumu, ko tieši izraisījuši dabasgāzes patēriņa obligātie samazinājumi, kurus dalībvalstīm var nākties noteikt, var novērtēt saskaņā ar LESD 107. panta 2. punkta b) apakšpunktu ar nosacījumu, ka nav pārmērīgas kompensācijas.”

15. Iekļauj šādu 26.a, 26.b, 26.c un 26.d punktu:

“26.a Gāzes piegāžu samazināšana Savienībā var arī radīt nepieciešamību stimulēt brīvprātīgu gāzes pieprasījuma samazinājumu. Ja dalībvalstis saistībā ar pašreizējo krīzi plāno ieviest stimulus brīvprātīgai dabasgāzes pieprasījuma samazināšanai, Komisija šādus pasākumus novērtēs tieši saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu. Lai gan tam būs nepieciešama katra gadījuma atsevišķa novērtēšana, Komisija uzskata, ka īpaši svarīgi ir šādi elementi:

- a. konkurencē balstīta procesa izmantošana, pamatojoties uz pārredzamiem kritērijiem, lai slēgtu līgumus par apjomu brīvprātīgai pieprasījuma samazināšanai;
- b. nav nekādu oficiālu ierobežojumu pārrobežu tirdzniecībai vai plūsmām;
- c. attiecīgo stimulu ierobežošana, lai nākotnē pieprasītu samazinājumus, kas pārsniedz tos, kurus saņēmējs būtu veicis neatkarīgi no pasākuma;
- d. kopējā galīgā gāzes pieprasījuma tūlītējs samazinājums attiecīgajā dalībvalstī, vienlaikus izvairoties no dabasgāzes pieprasījuma vienkāršas pārbīdes.

26.b Dalībvalstis var arī apsvērt pasākumus, lai stimulētu gāzes krātuvju piepildījumu, ciktāl tirgus nestimulē to darīt nākamās ziemas vajadzībām. Ja dalībvalstis saistībā ar pašreizējo krīzi plāno piešķirt stimulus gāzes krātuvju uzpildīšanai, Komisija tos novērtēs tieši saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu*. Lai gan tam būs nepieciešama katra gadījuma atsevišķa novērtēšana, Komisija uzskata, ka īpaši svarīgi ir šādi elementi:

- a. konkurencē balstīta procesa izmantošana, pamatojoties uz pārredzamiem kritērijiem, lai minimizētu atbalstu;
- b. nav nekādu ierobežojumu pārrobežu tirdzniecībai vai plūsmām;
- c. aizsardzības pasākumi, lai izvairītos no pārmērīgas kompensācijas;
- d. atbilstība Regulas (ES) 2017/1938** 6.a līdz 6.d pantā noteiktajiem pienākumiem un nosacījumiem attiecībā uz gāzes krātuvju piepildījumu un stimulēšanu, jo īpaši 6.b panta 2. un 3. punktā izklāstītajiem atbalsta pasākumu nosacījumiem.

*Sk. Komisijas Lēmumu SA.103012 (2022/NN) — stimulējošs pasākums dabasgāzes uzglabāšanai *Bergermeer* krātuvē nākamajam apkures periodam.

**Tā tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2022. gada 29. jūnija Regulu (ES) 2022/1032 (OV L 173, 30.6.2022., 17. lpp.).

26.c Komisija katrā atsevišķā gadījumā apsvērs iespējamu nepieciešamu, proporcionālu un piemērotu atbalstu saskaņā ar Komisijas paziņojumu “Taupīsim gāzi drošai ziemei”* un gāzes piegādes drošības valstu ārkārtas plāniem, lai atjaunotu iekārtas, kas palīdzēs līdz nākamajai ziemei un uz ierobežotu laiku aizstāt gāzi ar citu, piesārņojošāku oglekļa kurināmo. Jebkādam šādam alternatīvam oglekļa kurināmajam ir jābūt ar viszemāko iespējamo emisiju saturu, savukārt atbalstam jābūt saistītam ar energoefektivitātes centieniem un jāizvairās no iesīkstes efekta pēc krīzes atbilstīgi ES klimata mērķiem. Šādu pasākumu nolūks var būt gan gāzes patēriņa iepriekšēja samazināšana, gan arī reaģēšana uz dabasgāzes pieprasījuma obligātajiem samazinājumiem, ja vien tie netiek kompensēti citādi.

*COM(2022) 360/2, 20.7.2022.

26.d Ņemot vērā problēmas ar preču transportēšanu uz Ukrainu un no tās, Komisija katrā atsevišķā gadījumā apsvērs iespējamu atbalstu apdrošināšanai vai pārāpdrošināšanai attiecībā uz preču pārvadājumiem uz Ukrainu un no tās. Citstarp dalībvalstīm būs jāpierāda, ka apdrošināšana vai pārāpdrošināšana nav pieejama vispār vai par cenām, kas ir ievērojami augstākas nekā pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā.”

16. Regulējuma 41. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a. kopējais atbalsts nevienā brīdī nepārsniedz 500 000 EUR vienam uzņēmumam*. Atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju**, aizdevumu*** un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo maksimālo summu 500 000 EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;

*Nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais maksimālais apjoms, netiks ņemts vērā atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz shēmām, kuras apstiprinātas saskaņā ar šo iedaļu, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo iedaļu.

**Ja atbalstu piešķir garantiju veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 47. punkta h) apakšpunktā.

***Ja atbalstu piešķir aizdevumu veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 50. punkta g) apakšpunktā.”

17. Regulējuma 42. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“a. kopējais atbalsts nevienā brīdī nepārsniedz 62 000 EUR vienam uzņēmumam, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu primāro ražošanu, un 75 000 EUR vienam uzņēmumam, kas darbojas zvejniecības un akvakultūras nozarē; * atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju**, aizdevumu*** un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz kopējo attiecīgo maksimālo summu 62 000 EUR vai 75 000 EUR vienam uzņēmumam; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;

* Nosakot, vai ir pārsniegts attiecīgais maksimālais apjoms, nedrīkst ņemt vērā atbalstu, kas piešķirts, pamatojoties uz shēmām, kuras apstiprinātas saskaņā ar šo iedaļu, un kas atmaksāts pirms jauna atbalsta piešķiršanas saskaņā ar šo iedaļu.

** Ja atbalstu piešķir garantiju veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 47. punkta h) apakšpunktā.

*** Ja atbalstu piešķir aizdevumu veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 50. punkta g) apakšpunktā.”

18. Regulējuma 43. punktu aizstāj ar šādu:

“Ja uzņēmums darbojas vairākās nozarēs, kurām piemēro dažādas maksimālās summas saskaņā ar 41. punkta a) apakšpunktu un 42. punkta a) apakšpunktu, attiecīgajai dalībvalstij piemērotā veidā, piemēram, izmantojot uzskaites nodalīšanu, jānodrošina, ka attiecībā uz katru no minētajām darbībām tiek ievēroti maksimālie

apjomi un ka netiek pārsniegta maksimālā kopējā summa 500 000 EUR apmērā vienam uzņēmumam. Ja uzņēmums darbojas nozarēs, uz kurām attiecas 42. punkta a) apakšpunkts, nedrīkstētu pārsniegt maksimālo kopējo summu 75 000 EUR apmērā vienam uzņēmumam.”

19. Regulējuma 45. punktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Šajā iedaļā jēdziens “valsts garantijas aizdevumiem” ietver arī garantijas konkrētiem faktoringa produktiem, proti, garantijas faktoringam ar regresa tiesībām un reversajam faktoringam gadījumos, kad faktoringa kreditoram ir tiesības uz regresa prasību pret faktoringa kredītņēmēju. Attiecināmi reversā faktoringa produkti drīkst būt tikai produkti, kurus izmanto tikai pēc tam, kad pārdevējs jau ir nodrošinājis savu darījuma daļu, t. i., produkts ir piegādāts vai pakalpojums ir sniegts. Finanšu līzings arī ietilpst jēdzienā “valsts garantijas aizdevumiem”.”

20. Regulējuma 47. punkta e) apakšpunkta i) punktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Ja pasākuma saņēmēji ir jaunizveidoti uzņēmumi, kuriem nav trīs noslēgtu gada pārskatu, 47. punkta e) apakšpunkta i) punktā paredzēto piemērojamo maksimālo apjomu aprēķina, pamatojoties uz uzņēmuma pastāvēšanas ilgumu brīdī, kad uzņēmums iesniedz atbalsta pieteikumu.”

21. Regulējuma 47. punkta e) apakšpunkta ii) punktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Ja pasākuma saņēmēji ir jaunizveidoti uzņēmumi, kuriem nav uzskaites par visiem iepriekšējiem divpadsmit mēnešiem, 47. punkta e) apakšpunkta ii) punktā paredzēto piemērojamo maksimālo apjomu aprēķina, pamatojoties uz uzņēmuma pastāvēšanas ilgumu brīdī, kad uzņēmums iesniedz atbalsta pieteikumu.”

22. Regulējuma 49. punktā atsauci uz 47. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar “47. punkta e) apakšpunkta”.

23. Regulējuma 50. punkta b) apakšpunktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Ja procentu maksājumiem piemēro labvēlības periodu, jāievēro minimālās procentu likmes, kas noteiktas 50. punkta b) apakšpunktā, un procenti jāuzkrāj no labvēlības perioda pirmās dienas, un tie jākapitalizē vismaz reizi gadā. Aizdevuma līgumu darbības termiņš joprojām būs ierobežots līdz sešiem gadiem no aizdevuma piešķiršanas brīža, ja vien tas nav modulēts saskaņā ar 50. punkta c) apakšpunktu un ja vien netiek pārsniegta 50. punkta e) apakšpunktā minētā aizdevumu kopējā summa vienam saņēmējam.”

24. Saiti 48. zemsvītras piezīmē aizstāj ar šādu:

[“https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en”](https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates_en)

25. Regulējuma 50. punkta c) apakšpunktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Skatīt lietas prakses kopsavilkumu par modulāciju 50. punkta c) apakšpunktā, kas publicēts Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē https://ec.europa.eu/competition-policy/state-aid/ukraine_en.”

26. Regulējuma 50. punkta e) apakšpunkta i) punktā iekļauj šādu zemsvītras piezīmi:

“*Ja pasākuma saņēmēji ir jaunizveidoti uzņēmumi, kuriem nav trīs noslēgtu gada pārskatu, 50. punkta e) apakšpunkta i) punktā paredzēto piemērojamo maksimālo apjomu aprēķina, pamatojoties uz uzņēmuma pastāvēšanas ilgumu brīdī, kad uzņēmums iesniedz atbalsta pieteikumu.”

27. Regulējuma 50. punkta e) apakšpunkta ii) punktā iekļauj šādu zemsavērtas piezīmi:

“*Ja pasākuma saņēmēji ir jaunizveidoti uzņēmumi, kuriem nav uzskaites par visiem iepriekšējiem divpadsmit mēnešiem, 50. punkta e) apakšpunkta ii) punktā paredzēto piemērojamo maksimālo apjomu aprēķina, pamatojoties uz uzņēmuma pastāvēšanas ilgumu brīdī, kad uzņēmums iesniedz atbalsta pieteikumu.”

28. Regulējuma 50. punkta e) apakšpunkta iii) punktu aizstāj ar šādu:

“iii) ar pienācīgu pamatojumu, ko dalībvalsts sniegusi Komisijai (piemēram, saistībā ar grūtībām, ar ko saņēmējs saskaras pašreizējās krīzes laikā)*, aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības no piešķiršanas brīža turpmākajiem 12 mēnešiem MVU** un turpmākajiem 6 mēnešiem lielajiem uzņēmumiem. Ja lieliem uzņēmumiem ir jāsniedz finanšu nodrošinājums tirdzniecības darbībām enerģijas tirgos, aizdevuma summu var palielināt, lai segtu likviditātes vajadzības, kas izriet no šīm darbībām nākamajos 12 mēnešos. Šis paziņojums neattiecas uz likviditātes vajadzībām, ko jau sedz atbalsta pasākumi saskaņā ar Covid-19 pagaidu regulējumu. Likviditātes vajadzības būtu jānosaka, izmantojot saņēmēja pašapliecinājumu***;

*Attiecīgais pamatojums varētu attiekties uz saņēmējiem, kuri darbojas tādās nozarēs, kuras īpaši skar Krievijas agresijas tiešās vai netiešās sekas, tostarp Savienības un tās starptautisko partneru veiktie ierobežojošie ekonomikas pasākumi, kā arī Krievijas veiktie pretpasākumi. Minētās sekas var būt, piemēram, piegādes ķēžu traucējumi vai nesamaksāti maksājumi no Krievijas vai Ukrainas, palielināts cenu svārstīgums enerģijas tirgos un saistītās nodrošinājuma vajadzības, paaugstināts kiberuzbrukumu risks vai cenu pieaugums konkrētiem resursiem vai izejvielām, ko skārusi pašreizējā krīze.

**Kā definēts Vispārējās grupu atbrīvojuma regulas I pielikumā.

***Likviditātes plānā var ietvert gan apgrozāmo kapitālu, gan ieguldījumu izmaksas.”

29. Regulējuma 51. punktu aizstāj ar šādu:

“51. Papildus jau esošajām iespējām, kas pieejamas saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, un šajā paziņojumā izklāstītajām iespējām pagaidu atbalsts varētu kompensēt ārkārtīgi krasu dabasgāzes un elektroenerģijas cenu pieaugumu, kuru uzņēmumi, iespējams, īstermiņā nevarēs nodot tālāk vai kuram tie īstermiņā nevarēs pielāgoties. Tas varētu mazināt sekas, kas radīsies uzņēmumiem, un palīdzēt tiem tikt galā ar pašreizējās krīzes izraisīto straujo izmaksu pieaugumu. Ņemot vērā turpmākus gāzes piegādes samazinājumus, no otras puses, ir svarīgi arī saglabāt stimulus pieprasījuma samazināšanai un pakāpeniski sagatavot uzņēmumus pārejai uz gāzes patēriņa samazināšanu. Papildu atbalsta pamatojums patlaban joprojām var būt energoietilpīgu uzņēmumu darbības turpināšana.”

30. Regulējuma 52. punktu aizstāj ar šādu:

“52. Komisija šādu valsts atbalstu uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, ja būs izpildīti turpmāk minētie nosacījumi:

- a. atbalsts tiks piešķirts ne vēlāk kā 2022. gada 31. decembrī*;
- b. atbalstu var piešķirt tiešo dotāciju, nodokļu** un maksājumu atvieglojumu veidā vai citā veidā, piemēram, atmaksājamu avansu, garantiju***, aizdevumu**** un pašu kapitāla veidā, ar nosacījumu, ka šādu pasākumu kopējā nominālvērtība nepārsniedz piemērojamo atbalsta intensitāti un atbalsta maksimālos apjomus; vienmēr izmanto bruto summas, proti, summas pirms nodokļu vai jebkādu citu maksu atskaitīšanas;
- c. atbalstu, kas ir piešķirts atmaksājamu avansu, garantiju, aizdevumu vai citu atmaksājamu instrumentu veidā, var pārvērst cita veida atbalstā, piemēram, dotācijās, ar nosacījumu, ka pārvēršana tiek veikta ne vēlāk kā 2023. gada 30. jūnijā;
- d. atbalsts tiek piešķirts, pamatojoties uz shēmu ar aplēstu budžetu. Dalībvalstis var attiecināt atbalstu tikai uz tādām darbībām, ar ko atbalsta konkrētas ekonomikas nozares, kurām ir īpaši nozīmīgas ekonomikas vai iekšējā tirgus drošībai un noturībai. Tomēr šādus ierobežojumus nepieciešams izstrādāt plaši, un tie nedrīkst mākslīgi ierobežot potenciālo saņēmēju loku;
- e. šajā iedaļā attiecināmās izmaksas aprēķina, pamatojoties uz dabasgāzes un elektroenerģijas izmaksu pieaugumu, kas saistīts ar Krievijas agresiju pret Ukrainu. Maksimālās attiecināmās izmaksas izriet no dabasgāzes un elektroenerģijas vienību skaita, ko saņēmējs***** iepērk no ārējiem piegādātājiem kā galapatērētājs***** laikposmā no 2022. gada 1. februāra līdz 2022. gada 31. decembrim (“attiecināmais laikposms”), un cenas pieauguma, ko saņēmējs maksā par patērēto vienību (mērot, piemēram, EUR/MWh), kas jāaprēķina kā starpība starp vienības cenu, ko saņēmējs samaksājis attiecīgajā mēnesī attiecināmajā laikposmā, un divkārtu (200 %) vienības cenu, ko saņēmējs maksājis vidēji pārskata periodā no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim*****. No 2022. gada 1. septembra dabasgāzes un elektroenerģijas daudzums, ko izmanto, lai aprēķinātu attiecināmās izmaksas, nedrīkst pārsniegt 70 % no saņēmēja patēriņa tajā pašā periodā 2021. gadā;
- f. kopējā atbalsta intensitāte vienam saņēmējam nepārsniedz 30 % no attiecināmām izmaksām;
- g. kopējais atbalsts nevienā brīdī nepārsniedz 2 miljonus EUR vienam uzņēmumam;
- h. piešķirēja iestāde var veikt avansa maksājumu saņēmējam, ja atbalsts ir piešķirts, pirms ir radušās attiecināmās izmaksas. To darot, piešķirēja iestāde var izmantot attiecināmo izmaksu aplēses, ar noteikumu, ka tiek ievēroti 52. punkta f) un g) apakšpunktā norādītie atbalsta maksimālie apjomi. Piešķirējai iestādei ir *ex post* jāpārbauda attiecīgie maksimālie apjomi, pamatojoties uz faktiskajām izmaksām, un jāatgūst visi atbalsta maksājumi, kuri pārsniedz minētos

maksimālos apjomus, ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc attiecināmā laikposma beigām;

- i. atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 52. punktu, var kumulēt ar atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 2.1. iedaļu, ar nosacījumu, ka netiek pārsniegta kopējā summa 2 miljonu EUR apmērā.

*Atkāpjoties no minētā, ja atbalstu piešķir tikai pēc saņēmēja apliecināto dokumentu *ex post* pārbaudes un dalībvalsts nolemj neiekļaut iespēju piešķirt avansa maksājumus saskaņā ar 52. punkta h) apakšpunktu, atbalstu var piešķirt līdz 2023. gada 31. martam, ja ir ievērots 52. punkta e) apakšpunktā noteiktais attiecināmais laikposms.

**Ja atbalsts tiek piešķirts nodokļu atvieglojumu veidā, nodokļa saistībām, attiecībā uz kurām šis atvieglojums tiek piešķirts, ir jāiestājas ne vēlāk kā 2022. gada 31. decembrī.

***Ja atbalstu piešķir garantiju veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 47. punkta h) apakšpunktā.

****Ja atbalstu piešķir aizdevumu veidā saskaņā ar šo iedaļu, tad piemēro papildu nosacījumus, kas minēti 50. punkta g) apakšpunktā.

*****Tikai 2.4. iedaļas vajadzībām “saņēmējs” ir uzņēmums vai juridiska persona, kas ir uzņēmuma daļa.

*****Kuras saņēmējam jāpierāda, piemēram, ar attiecīgo rēķinu. Vērā tiks ņemts tikai galapatēriņa apjoms, savukārt pārdošanas apjoms un pašu produkcijas apjoms netiks ņemts vērā.

***** $(p(t) - p(ref) * 2) * q(t)$, kur p apzīmē vienības cenu, q – patērēto daudzumu, ref – atsaucies periodu no 2021. gada 1. janvāra līdz 2021. gada 31. decembrim un t – konkrēto mēnesi laikposmā no 2022. gada 1. februāra līdz 31. decembrim.”

31. Regulējuma 53. punktu aizstāj ar šādu:

“53. Dažos gadījumos var būt nepieciešams papildu atbalsts, lai nodrošinātu saimnieciskās darbības turpināšanu. Šim nolūkam dalībvalstis var piešķirt atbalstu, kurš pārsniedz vērtības, kas aprēķinātas saskaņā ar 52. punkta f) un g) apakšpunktu, ja ir izpildīti 52. punkta a)–e) un h) apakšpunkta nosacījumi un arī šādi nosacījumi:

- a. saņēmējs var pretendēt uz atbalstu, ja tas ir “energoietilpīgs uzņēmums” Direktīvas 2003/96/EK* 17. panta 1. punkta a) apakšpunkta pirmās daļas izpratnē, proti, uzņēmums, kurā energoproduktu (tai skaitā ne tikai dabasgāzes un elektroenerģijas) iepirkumi sasniedz vismaz 3,0 % no produkcijas vērtības**;
- b. saņēmējs var pretendēt uz atbalstu, ja tam rodas tādi saimnieciskās darbības zaudējumi***, turklāt 52. punkta e) apakšpunktā definēto attiecināmo izmaksu pieaugumam jāveido vismaz 50 % no saimnieciskās darbības zaudējumiem tajā pašā laikposmā;
- c. kopējais atbalsts nepārsniedz 50 % no attiecināmajām izmaksām un nepārsniedz 80 % no saņēmēja saimnieciskās darbības zaudējumiem;
- d. kopējais atbalsts nevienā brīdī nepārsniedz 25 miljonus EUR vienam uzņēmumam;

- e. energoietilpīgam saņēmējam, kas darbojas vienā vai vairākās no I pielikumā**** uzskaitītajām nozarēm vai apakšnozarēm, kopējo atbalstu var palielināt līdz maksimāli 70 % no attiecināmajām izmaksām, un atbalsts var segt maksimāli 80 % no saņēmēja saimnieciskās darbības zaudējumiem. kopējais atbalsts nevienā brīdī nedrīkst pārsniegt 50 miljonus EUR vienam uzņēmumam;
- f. atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 53. punktu, var kumulēt ar atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar 2.1. iedaļu, ar nosacījumu, ka netiek pārsniegti maksimālie apjomi, kas noteikti 53. punkta d) vai 53. punkta e) apakšpunktā, atkarībā no tā, kurš no tiem ir piemērojams.

*Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp.).

**Pamatojoties uz finanšu pārskata ziņojumiem par 2021. kalendāro gadu vai jaunākajiem pieejamajiem gada pārskatiem.

***Tiek uzskatīts, ka uzņēmumam saimnieciskās darbības zaudējumi ir tad, ja *EBITDA* (peļņa pirms procentu maksājumiem, nodokļiem, nolietojuma un amortizācijas, neskaitot vienreizējus vērtības samazinājumus) par attiecināmo laikposmu ir negatīva. Šādi saimnieciskās darbības zaudējumi saņēmējam būtu jāuzrāda katru mēnesi vai reizi ceturksnī, ja vien nav pienācīgi pamatots citādi.

****Tiks uzskatīts, ka saņēmējs darbojas kādā no I pielikumā uzskaitītajām nozarēm vai apakšnozarēm saskaņā ar saņēmēja klasifikāciju nacionālajos nozaru kontos vai ja viena vai vairākas darbības, ko tas veic un kuras ir iekļautas I pielikumā, pārskata periodā ir radījušas vairāk nekā 50 % no saņēmēja apgrozījuma vai produkcijas vērtības.”

32. Iekļauj šādu iedaļu:

“2.5. Atbalsts *REPowerEU* svarīgās atjaunīgo energoresursu enerģijas, uzglabāšanas un atjaunīgās siltumenerģijas ieviešanas paātrināšanai

53.a Papildus jau esošajām iespējām, kas pieejamas saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, saistībā ar Krievijas militāro agresiju pret Ukrainu un plānu *REPowerEU** ir būtiski izmaksu ziņā efektīvā veidā paātrināt un paplašināt atjaunīgo energoresursu pieejamību, lai ātri samazinātu atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa un paātrinātu enerģētikas pārkārtošanu. Valsts atbalsts, kura mērķis ir paātrināt saules enerģijas jaudas, vēja enerģijas jaudas, ģeotermālās enerģijas jaudas, elektroenerģijas un siltumenerģijas uzkrāšanas, atjaunīgās siltumenerģijas izvēršanu, kā arī atjaunīgā ūdeņraža, biogāzes un biometāna ražošanu no atkritumiem un atliekām, ir daļa no piemērota, nepieciešama un mērķtiecīga risinājuma, lai pašreizējā situācijā samazinātu atkarību no importēta fosilā kurināmā. Ņemot vērā steidzamo nepieciešamību nodrošināt tādu projektu ātru īstenošanu, kas paātrina atjaunīgo energoresursu enerģijas, uzkrāšanas un atjaunīgās siltumenerģijas ieviešanu, uz laiku ir pamatoti daži vienkāršojumi atbalsta pasākumu īstenošanai.

*COM(2022)230 final, 18.5.2022.

53.b Komisija uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, atbalstu no atjaunīgajiem energoresursiem iegūtas elektroenerģijas, atjaunīgā ūdeņraža, biogāzes un biometāna no atkritumiem un atliekām, elektroenerģijas un siltumenerģijas uzkrāšanas un atjaunīgās siltumenerģijas izmantošanas veicināšanai, ja būs izpildīti šādi nosacījumi:

- a. atbalstu piešķir vienam no šādiem pasākumiem:
- (i) fotoelementu vai citu veidu saules elektroenerģijas ražošana;
 - (ii) vēja elektroenerģijas ražošana;
 - (iii) ģeotermālās enerģijas ražošana;
 - (iv) elektroenerģijas vai siltumenerģijas uzkrāšana;
 - (v) atjaunīgās siltumenerģijas ražošana, tostarp izmantojot siltumsūkņus, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2018/2001* VII pielikumam;
 - (vi) atjaunīgā ūdeņraža ražošana;
 - (vii) biogāzes un biometāna ražošana no atkritumiem un atliekām, kas atbilst ES ilgtspējas kritērijiem saskaņā ar Direktīvas (ES) 2018/2001 29. pantu un Regulu (ES) 2018/841**;
- b. atbalsta shēmas var paredzēt vienai vai vairākām tehnoloģijām saskaņā ar a) apakšpunktu, bet tās nedrīkst ietvert nekādus mākslīgus ierobežojumus vai diskrimināciju (tostarp licenču, atļauju vai koncesiju piešķiršanā, ja tādas ir vajadzīgas), piemēram, ierobežojumus pēc projektu apmēra, atrašanās vietas vai reģionālajiem aspektiem vai ļoti specifisku (apakš)tipu tehnoloģijām vienā no a) apakšpunktā minētajām tehnoloģijām;
- c. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, atmaksājamu avansu, aizdevumu, garantiju vai nodokļu atvieglojumu veidā;
- d. atbalstu piešķir, pamatojoties uz shēmu ar aplēstu apjomu un budžetu;
- e. atbalstu piešķir vēlākais līdz 2023. gada 30. jūnijam, un iekārtām jābūt pabeigtām un ekspluatācijā 24 mēnešu laikā pēc piešķiršanas dienas vai 30 mēnešu laikā pēc atbalsta piešķiršanas atkrastes vēja, atjaunīgā ūdeņraža iekārtām. Ja šis termiņš netiek ievērots, 5 % no piešķirtā atbalsta summas ir jāatmaksā vai jāsamazina par katru mēnesi pēc pirmajiem 3 kavējuma mēnešiem, palielinot to līdz 10 % par katru kavējuma mēnesi pēc sestā mēneša, ja vien kavēšanās nav notikusi tādu faktoru dēļ, kurus atbalsta saņēmējs nevar ietekmēt, un to nav varēts pienācīgi paredzēt***;
- f. ja atbalstu piešķir kā līgumus par notiekošiem atbalsta maksājumiem, šo līgumu termiņš nedrīkst pārsniegt 15 gadus pēc atbalstītās iekārtas darbības uzsākšanas;
- g. atbalstu piešķir atklātā, skaidrā, pārredzamā un nediskriminējošā konkursa procedūrā, kuras pamatā ir objektīvi kritēriji, kas noteikti *ex ante* un kas minimizē stratēģiskas piedāvājumu iesniegšanas risku. Vismaz 70 % no visiem atlases kritērijiem, ko izmanto piedāvājumu sarindošanai, jādefinē kā atbalsts uz vienu vides aizsardzības vienību**** vai atbalsts uz vienu enerģijas vienību;
- h. konkursa procedūra nav obligāta, ja atbalstu piešķir nodokļu atvieglojumu veidā, ciktāl to piešķir tādā pašā veidā visiem atbalsttiesīgajiem uzņēmumiem, kas darbojas tajā pašā saimnieciskās darbības nozarē un ir tādā pašā vai līdzīgā faktiskajā situācijā attiecībā uz atbalsta pasākuma nolūkiem vai mērķiem.

Turklāt konkursa procedūra nav obligāta, ja piešķirtais atbalsts vienam uzņēmumam vienam projektam nepārsniedz 20 miljonus EUR un atbalsta saņēmēji ir mazi projekti, kas definēti šādi:

- (i) elektroenerģijas ražošanai, elektroenerģijas vai siltumenerģijas uzkrāšanai — projekti, kuru uzstādītā jauda ir 1 MW vai mazāka;
- (ii) siltuma un gāzes ražošanas tehnoloģijām — projekti, kuru uzstādītā vai tai līdzvērtīga jauda ir 1 MW vai mazāka;
- (iii) atjaunīgā ūdeņraža ražošanai — projekti, kuru uzstādītā vai tai līdzvērtīga jauda ir 3 MW vai mazāka;
- (iv) biogāzes un biometāna ražošanai no atkritumiem un atliekām — projekti, kuru uzstādītā jauda ir 25 000 tonnas/gadā vai mazāka;
- (v) 100 % MVU vai atjaunīgās enerģijas kopienas projektiem — projekti, kuru uzstādītā jauda vai ir 6 MW vai mazāka;
- (vi) 100 % mazo uzņēmumu un mikrouzņēmumu vai atjaunīgās enerģijas kopienas projektiem tikai vēja enerģijas ražošanai — projekti, kuru uzstādītā jauda ir 18 MW vai mazāka;

Ja atbalstu maziem projektiem nepiešķir konkursa procedūrā, atbalsta intensitāte nepārsniedz 45 % no kopējām ieguldījumu izmaksām. Atbalsta intensitāti var paaugstināt par 20 procentpunktiem atbalstam, ko piešķir maziem uzņēmumiem, un par 10 procentpunktiem atbalstam, ko piešķir vidējiem uzņēmumiem.

- i. piedāvātās jaudas vai produkcijas apjomi ir jānosaka tā, lai nodrošinātu, ka konkursa process ir balstīts uz reālu konkurenci. Dalībvalstij ir jāpierāda ticamība, ka piedāvātais apjoms atbilst potenciālajam projektu piedāvājumam. To var izdarīt, atsaucoties uz iepriekšējām izsolēm, nacionālajā enerģētikas un klimata plānā***** noteiktajiem tehnoloģiju mērķiem vai ieviešot aizsardzības mehānismu gadījumā, ja pastāv risks, ka konkursā tiks saņemts nepietiekams skaits piedāvājumu. Ja konkursa procedūrās atkārtoti tiek saņemts nepietiekams skaits piedāvājumu, dalībvalstij ir jāievieš tiesiskās aizsardzības līdzekļi visām turpmākajām shēmām, kuras tā paziņo Komisijai attiecībā uz to pašu tehnoloģiju;
- j. atbalstam jābūt izstrādātam tā, lai saglabātu efektīvus darbības stimulus un cenu signālus. Turklāt atbalsts jāizstrādā tā, lai varētu novērst negaidītu papildu peļņu, tai skaitā laikā, kad elektroenerģijas vai gāzes cenas ir ārkārtīgi augstas, piemēram, ieviešot atgūšanas mehānismu, kas definēts *ex-ante*, vai piešķirot atbalstu divvirzienu cenas starpības līgumus*****;
- k. ja atbalstu piešķir atjaunīgā ūdeņraža ražošanai, dalībvalstij ir jānodrošina, ka ūdeņradis tiek ražots no atjaunīgiem energoresursiem saskaņā ar metodiku, kas Direktīvā (ES) 2018/2001 noteikta no atjaunojamiem energoresursiem ražotai nebioloģiskas izcelsmes šķidrai vai gāzveida transporta degvielai;
- l. atbalstu, ko piešķir saistībā ar šo pasākumu, nedrīkst apvienot ar citu atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām;

- m. atbalstu var piešķirt ieguldījumiem, kuru darbi sākti no 2022. gada 20. jūlija; projektiem, kas sākti pirms 2022. gada 20. jūlija, atbalstu var piešķirt, ja tas ir nepieciešams, lai būtiski paātrinātu vai paplašinātu ieguldījuma darbības jomu. Šādos gadījumos par attiecināmām atbalsta izmaksām uzskata tikai saistībā ar paātrināšanas centieniem vai paplašināto darbības jomu radušās papildu izmaksas;
- n. atbalstam ir jānodrošina saņēmējs veikt ieguldījumu, ko tas bez atbalsta neveiktu vai veiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā ārkārtējās ekonomiskās problēmas, ar kurām uzņēmumi saskaras pašreizējās krīzes dēļ, parasti, ja atbalsts netiktu piešķirts, saņēmēji turpinātu savu darbību bez izmaiņām ar nosacījumu, ka darbības turpināšana bez izmaiņām nerada Savienības tiesību aktu pārkāpumu;
- o. dalībvalstij ir jānodrošina, ka tiek ievērots princips “nenodari būtisku kaitējumu”.

*Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/2001 (2018. gada 11. decembris) par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu (OV L 328, 21.12.2018., 82. lpp.).

**Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/841 (2018. gada 30. maijs) par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 525/2013 un Lēmumu Nr. 529/2013/ES (OV L 156, 19.6.2018., 1. lpp.).

***Šie faktori varētu būt, piemēram, obligāta iedzīvotāju pārvietošanās ierobežošana pandēmijas dēļ vai projektiem nepieciešamā aprīkojuma piegādes ķēdes traucējumi visā pasaulē. Tomēr tie neietvertu kavēšanos ar projektam nepieciešamo atļauju saņemšanu.

****Piemēram, EUR par CO₂ samazinājuma tonnu.

*****Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 663/2009 un (EK) Nr. 715/2009, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/22/EK, 98/70/EK, 2009/31/EK, 2009/73/EK, 2010/31/ES, 2012/27/ES un 2013/30/ES, Padomes Direktīvas 2009/119/EK un (ES) 2015/652 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 525/2013 (OV L 328, 21.12.2018., 1. lpp.).

*****Līgums par starpību dod saņēmējam iespēju saņemt maksājumu, kas vienāds ar starpību starp fiksētu norunas cenu un atsauces cenu, piemēram, tirgus cenu par izlaides vienību. Līgumi par cenas starpību var ietvert arī atmaksas no atbalsta saņēmējiem nodokļu maksātājiem vai patērētājiem par laikposmiem, kuros atsauces cena pārsniedz norunas cenu.”

33. Iekļauj šādu iedaļu:

“2.6. Atbalsts rūpnieciskās ražošanas procesu dekarbonizācijai, izmantojot elektrifikāciju un/vai atjaunīgo un elektroūdeņradi, kas atbilst noteiktiem nosacījumiem, un energoefektivitātes pasākumiem

53.c Papildus jau esošajām iespējām, kas pieejamas saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, valsts atbalsts ieguldījumu veicināšanai rūpniecisko darbību dekarbonizācijā, jo īpaši ar elektrifikācijas un tādu tehnoloģiju palīdzību, kurās izmanto atjaunīgo un elektroūdeņradi, kas atbilst 53.d punkta h) apakšpunkta nosacījumiem, un energoefektivitātes pasākumos rūpniecībā ir daļa no piemērota, nepieciešama un mērķtiecīga risinājuma, lai samazinātu atkarību no importēta fosilā

kurināmā Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu kontekstā. Ņemot vērā steidzamo nepieciešamību paātrināt minēto procesu, lai ātri īstenotu šādus ieguldījumus, daži vienkāršojumi ir pamatoti.

53.d Komisija uzskatīs par saderīgu ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, atbalstu ieguldījumiem, kas ļauj i) būtiski samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas no rūpnieciskām darbībām, kurās kā enerģijas avotu vai izejvielas pašlaik izmanto fosilo kurināmo, vai ii) būtiski samazināt enerģijas patēriņu rūpnieciskajās darbībās un procesos, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- a. atbalsts tiek piešķirts, pamatojoties uz shēmu ar aplēstu budžetu;
- b. individuālā atbalsta maksimālā summa, ko var piešķirt vienam uzņēmumam, principā nedrīkst pārsniegt 10 % no šādai shēmai pieejamā kopējā budžeta. Ar attiecīgu pamatojumu, ko dalībvalsts sniedz Komisijai, Komisija var akceptēt shēmas, saskaņā ar kurām paredzēts piešķirt individuāla atbalsta summas, kas pārsniedz 10 % no shēmai pieejamā kopējā budžeta;
- c. atbalstu piešķir tiešo dotāciju, atmaksājamu avansu, aizdevumu, garantiju vai nodokļu atvieglojumu veidā;
- d. ieguldījumam jābūt tādām, lai saņēmējs varētu veikt vienu vai abus no turpmāk minētajiem:
 - (i) vismaz par 40 % salīdzinājumā ar situāciju pirms atbalsta piešķiršanas samazināt tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas no saņēmēja rūpnieciskās iekārtas, kas pašlaik izmanto fosilo kurināmo kā enerģijas avotu vai izejvielu, fosilā kurināmā aizstāšanai izmantojot ražošanas procesu elektrifikāciju vai atjaunīgo un elektroūdeņradi, kas atbilst h) apakšpunkta nosacījumiem; lai pārbaudītu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu, jāņem vērā arī faktiskās emisijas no biomasas sadedzināšanas*;
 - (ii) samazināt enerģijas patēriņu rūpnieciskās iekārtās saistībā ar atbalstāmajām darbībām vismaz par 20 % salīdzinājumā ar situāciju pirms atbalsta piešķiršanas**;
- e. attiecībā uz ieguldījumiem, kas saistīti ar darbībām, uz kurām attiecas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS), atbalsta rezultātā saņēmēja iekārtas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinās zem bezmaksas kvotu iedaļes attiecīgajām līmeņzīmēm, kas noteiktas Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2021/447***;
- f. atbalstu nedrīkst izmantot, lai finansētu saņēmēja kopējās ražošanas jaudas palielināšanu;
- g. ja atbalstu piešķir ieguldījumam rūpnieciskajai dekarbonizācijai, kas saistīta ar atjaunīgā ūdeņraža izmantošanu, dalībvalstij ir jānodrošina, ka izmantotais ūdeņradis tiek ražots no atjaunīgiem energoresursiem saskaņā ar metodiku, kas Direktīvā (ES) 2018/2001 noteikta no atjaunojamiem energoresursiem ražotai nebioloģiskas izcelsmes šķidrai vai gāzveida transporta degvielai;

- h. atbalstu var piešķirt arī ieguldījumam rūpnieciskajai dekarbonizācijai, kas ietver no elektroenerģijas ražota ūdeņraža izmantošanu vienā no šādiem gadījumiem:
- (i) ūdeņradi ražo tikai stundās, kurās marginālā ģenerētājienvienība tirdzniecības zonā, kurā elektrolīzers atrodas nebalansa norēķinu periodos, kad elektroenerģija tiek patērēta, ir fosilo kurināmo neizmantojoša elektrostacija. Ūdeņradi, kas saražots stundās, kurās marginālā ģenerētājienvienība tirdzniecības zonā, kurā elektrolīzers atrodas nebalansa norēķinu periodos, kad elektroenerģija tiek patērēta, ir atjaunīgās elektroenerģijas elektrostacija, nevar ņemt vērā otro reizi saskaņā ar šo iedaļu;
 - (ii) alternatīvi ūdeņradi ražo no elektroenerģijas, kas paņemta no elektrotīkla, un elektrolīzers ražo ūdeņradi vairākas pilnas slodzes stundas, kuru skaits ir vienāds vai mazāks par stundu skaitu, kurās, kurās elektroenerģijas robežcenu tirdzniecības zonā noteica nefosilo (kas nav atjaunīgā) elektroenerģiju ražojošas iekārtas;
 - (iii) alternatīvi dalībvalstij ir jānodrošina, ka izmantotais elektroūdeņradis aprites ciklā sasniedz siltumnīcefekta gāzu emisiju aiztaupījumus vismaz 70 % apmērā salīdzinājumā ar fosilā kurināmā komparatoru 94 g CO₂eq/MJ (2,256 tCO₂eq/tH₂) un ka tā izcelsme ir no avotiem, kas nesatur fosilos kurināmos. Atbilstīgi *REPowerEU* mērķiem elektroenerģijai iedalīto siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanas metodei nevajadzētu palielināt fosilā kurināmā patēriņu. Šajā iedaļā var izmantot tikai to saražotā ūdeņraža īpatsvaru ražotājvalstī, kurš atbilst vidējam elektroenerģijas īpatsvaram, kas iegūta no fosilo kurināmo neizmantojošām elektrostacijām, kuras nav atjaunīgās elektroenerģijas elektrostacijas, un kurš izmērīts divus gadus pirms attiecīgā gada;
- i. atbalstu piešķir līdz 2023. gada 30. jūnijam, un uz to attiecas nosacījums, ka iekārtai vai aprīkojumam, kas tiks finansēts ar ieguldījumu, ir jābūt pabeigtam un jābūt pilnā ekspluatācijā 24 mēnešu laikā no piešķiršanas dienas vai 30 mēnešu laikā no piešķiršanas dienas ieguldījumiem, kas saistīti ar h) apakšpunkta nosacījumiem atbilstīga atjaunīgā ūdeņraža izmantošanu. Ja termiņš pabeigšanai un darbības uzsākšanai netiek ievērots, 5 % no piešķirtā atbalsta summas ir jāatmaksā vai jāsamazina par katru mēnesi pēc pirmajiem trīs kavējuma mēnešiem, palielinot to līdz 10 % par katru kavējuma mēnesi pēc sestā mēneša, ja vien kavēšanās nav notikusi tādu faktoru dēļ, kurus atbalsta saņēmējs nevar ietekmēt, un to nav varēts pienācīgi paredzēt****. Pabeigšanas un darbības uzsākšanas termiņa ievērošanas gadījumā atbalstu, kas piešķirts atmaksājamu avansu veidā, var pārveidot par dotācijām; pretējā gadījumā atmaksājamais avanss piecu gadu laikā no atbalsta piešķiršanas dienas ir jāatmaksā vienāda apmēra gada maksājumos;
- j. atbalstu var piešķirt ieguldījumiem, kuru darbi sākti no 2022. gada 20. jūlija; projektiem, kas sākti pirms 2022. gada 20. jūlija, atbalstu var piešķirt, ja tas ir nepieciešams, lai būtiski paātrinātu vai paplašinātu ieguldījuma darbības jomu. Šādos gadījumos par attiecināmām atbalsta izmaksām uzskata tikai saistībā ar paātrināšanas centieniem vai paplašināto darbības jomu radušās papildu izmaksas;

- k. atbalstu nedrīkst piešķirt tikai par atbilstību piemērojamajiem Savienības standartiem*****;
- l. atbalstam ir jānodrošina saņēmējs veikt ieguldījumu, ko tas bez atbalsta neveiktu vai veiktu ierobežotā vai atšķirīgā veidā. Komisija uzskata, ka, ņemot vērā ārkārtējās ekonomiskās problēmas, ar kurām uzņēmumi saskaras pašreizējās krīzes dēļ, parasti, ja atbalsts netiktu piešķirts, saņēmēji turpinātu savu darbību bez izmaiņām ar nosacījumu, ka darbības turpināšana bez izmaiņām nerada Savienības tiesību aktu pārkāpumu;
- m. attiecināmās izmaksas ir starpība starp atbalstāmā projekta izmaksām un izmaksu ietaupījumiem vai papildu ieņēmumiem, salīdzinot ar situāciju, ja atbalsta nav, visā ieguldījuma darbības laikā;
- n. atbalsta intensitāte nedrīkst pārsniegt 40 % no attiecināmajām izmaksām. Atbalsta intensitāti var paaugstināt par 10 procentpunktiem atbalstam, ko piešķir vidējiem uzņēmumiem, un par 20 procentpunktiem atbalstam, ko piešķir maziem uzņēmumiem. Atbalsta intensitāti var arī palielināt par 15 procentpunktiem ieguldījumiem, kas nodrošina tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vismaz par 55 % vai enerģijas patēriņa samazinājumu vismaz par 25 % salīdzinājumā ar situāciju pirms ieguldījuma veikšanas*****;
- o. kā alternatīvu m) un n) apakšpunktā izklāstītajām prasībām ieguldījumu atbalstu var piešķirt atklātā, skaidrā, pārredzamā un nediskriminējošā konkursa procedūrā, kuras pamatā ir objektīvi kritēriji, kas noteikti *ex ante* un kas minimizē stratēģiskas piedāvājumu iesniegšanas risku. Vismaz 70 % no visiem atlases kritērijiem, ko izmanto piedāvājumu sarindošanai, jādefinē kā atbalsts uz vienu vides aizsardzības vienību (piemēram, EUR par CO₂ samazinājuma tonnu vai EUR par vienu ietaupītās enerģijas vienību). Ar konkursa procedūru saistītajam budžetam ir jābūt saistošam ierobežojumam, proti, ir sagaidāms, ka ne visi piedāvājuma iesniedzēji saņems atbalstu;
- p. shēma jāizstrādā tā, lai varētu novērst negaidītu papildu peļņu, tai skaitā laikā, kad elektroenerģijas vai gāzes cenas ir ārkārtīgi augstas, ieviešot *ex ante* definētu atgūšanas mehānismu;
- q. atbalstu, ko piešķir saskaņā ar šo iedaļu, nedrīkst apvienot ar citu atbalstu attiecībā uz tām pašām attiecināmajām izmaksām.

*Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums jāmēra, ņemot vērā vidējās tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas piecu gadu laikā pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas (vidējās emisijas gadā).

**Enerģijas patēriņa samazinājums jāmēra, ņemot vērā enerģijas patēriņu piecu gadu laikā pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas (vidējais patēriņš gadā).

***Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/447 (2021. gada 12. marts), ar ko nosaka pārskatītās līmeņatzīmju vērtības bezmaksas emisijas kvotu iedalei 2021.–2025. gada periodam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 2. punktu (OV L 87, 15.3.2021., 29. lpp.).

****Šie faktori varētu būt, piemēram, obligāta iedzīvotāju pārvietošanās ierobežošana pandēmijas dēļ vai projektiem nepieciešamā aprīkojuma piegādes ķēdes traucējumi visā pasaulē. Tomēr tie neietvertu kavēšanos ar projektam nepieciešamo atļauju saņemšanu.

*****Kā definēts 19. punkta 89. apakšpunktā Komisijas paziņojumā “Pamatnostādnes par valsts atbalstu klimata, vides aizsardzības un enerģētikas pasākumiem (2022)” (OV C 80, 18.2.2022., 1. lpp.).

*****Tiešo siltumnīcefekta gāzu emisiju vai enerģijas patēriņa samazinājums jāmēra, ņemot vērā vidējās tiešās siltumnīcefekta gāzu emisijas vai enerģijas patēriņu piecu gadu laikā pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas (vidējās emisijas/patēriņš gadā).”